

УДК 811.111'42

DOI <https://doi.org/10.32782/2412-933X/2024-XXII-2>

КОНЦЕПТУАЛЬНА ДИХОТОМІЯ «ЖИТТЯ ТА СМЕРТЬ» У СУЧАСНІЙ АМЕРИКАНСЬКІЙ ІСТОРИЧНІЙ ПРОЗІ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ЕНТОНІ ДОРРА «ВСЕ ТЕ НЕЗРИМЕ СВІТЛО»)

Багацька Олена

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри англійської філології та лінгводидактики
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
ORCID ID: 0000-0002-4443-1385
Researcher ID: JYP-3868-2024

Кучерова Ірина

магістрантка
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
ORCID ID: 0009-0002-7804-8373
Researcher ID: LOS-9420-2024

У статті представлено багатоаспектний аналіз концептуальної дихотомії «життя та смерть» у романі Ентоні Дорра «Все те незриме світло», що розглядається нами як парадигматичний текст сучасної американської історичної прози. Здійснюється комплексний аналіз художньої реалізації цієї онтологічної опозиції в контексті художньої репрезентації подій Другої світової війни.

Методологічний інструментарій нашого дослідження ґрунтується на комплексному застосуванні концептуального й лексико-стилістичного аналізу для вивчення способів текстової реалізації досліджуваної дихотомії та її функціонального навантаження в розкритті воєнного й екзистенційного дискурсів твору. На основі теоретичного осмислення жанрової специфіки сучасної історичної прози та природи концептуальних дихотомій окреслюється їхня роль у формуванні сучасного літературного процесу.

Детально аналізується художня реалізація концептів «життя» та «смерть» як смислотвірних домінант ідейно-тематичного рівня роману, що найповніше розкриваються через образ Рейнгольда фон Румпеля. Досліджується система тропів і стилістичних фігур (символи, метафори, контрастивні описи, оксюмори, повтори), що актуалізують зазначену дихотомію і посилюють психологічну глибину наративу.

Встановлено, що концептуальна дихотомія «життя та смерть» функціонує як ключовий наративний механізм, що експлікує динаміку психологічних трансформацій персонажів, їхні психоемоційні та соматичні стани, визначає сюжетну траєкторію і формує атмосферний континуум художнього простору роману. Досліджувана концептуальна дихотомія артикулює філософську проблематику твору через протиставлення життєствердного начала та танатологічного досвіду. Як результат, роман демонструє органічний синтез історичного наративу про Другу світову війну, що резонує із сучасністю, екзистенційних рефлексій та репрезентації повсякденності в умовах глобальної катастрофи.

Ключові слова: сучасна американська історична проза, концептуальна дихотомія, життя та смерть, система тропів і стилістичних фігур, воєнна та екзистенційна проблематика.

Bahatska Olena

Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Associate Professor at the Department of English and Slavic Philology
Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko

Kucherova Iryna

Master Degree Student
Sumy State Pedagogical University named after A.S. Makarenko

THE CONCEPTUAL DICHOTOMY OF “LIFE AND DEATH” IN CONTEMPORARY AMERICAN HISTORICAL FICTION (BASED ON ANTHONY DOERR’S NOVEL “ALL THE LIGHT WE CANNOT SEE”)

The article presents a multifaceted analysis of the conceptual dichotomy “life and death” in Anthony Doerr’s novel “All the Light We Cannot See”, which we examine as a paradigmatic text of contemporary American historical fiction. The study offers a comprehensive analysis of the artistic realization of this ontological opposition within the context of the literary representation of World War II events.

The methodological framework of our research is based on the integrated application of conceptual and lexico-stylistic analysis to examine the textual manifestation of the studied dichotomy and its functional significance in revealing the war-related and existential discourses of the work. Through theoretical consideration of the genre-specific features of contemporary historical fiction and the nature of conceptual dichotomies, their role in shaping modern literary processes is delineated.

The article provides a detailed analysis of the artistic realization of the concepts “life” and “death” as meaning-forming dominants of the novel’s ideological and thematic level, most fully revealed through the character of Reinhold von Rumpel. The study examines the system of tropes and stylistic figures (symbols, metaphors, contrastive descriptions, oxymorons, repetitions) that actualize this dichotomy and enhance the psychological depth of the narrative.

The research establishes that the conceptual dichotomy “life and death” functions as a key narrative mechanism that explicates the dynamics of characters’ psychological transformations, their psychoemotional and somatic states, determines the plot trajectory, and forms the atmospheric continuum of the novel’s artistic space. The examined conceptual dichotomy articulates the philosophical problematics of the work through the juxtaposition of life-affirming principles and thanatological experience. Consequently, the novel demonstrates an organic synthesis of historical narrative about World War II that resonates with contemporary times, existential reflections, and representations of everyday life amid global catastrophe.

Key words: *contemporary American historical fiction, conceptual dichotomy, life and death, system of tropes and stylistic figures, war-related and existential problematics.*

Вступ. У сучасному літературознавчому дискурсі спостерігається виразна тенденція до переосмислення ролі історичної прози як медіума, що не лише репрезентує минуле, але й слугує інструментом прогностичного моделювання майбутнього. Особливої актуальності набуває дослідження нарративних стратегій та лінгвостилістичного інструментарію, що використовуються авторами для артикуляції паралелей між історичними подіями й сучасними соціокультурними викликами. Парадигматичним прикладом такого художнього синтезу є роман «Все те незриме світло» Ентоні Дорра, що здобув широке визнання в літературно-критичних колах і читацькому середовищі. Цей твір репрезентує майстерну конвергенцію історичного нарративу й актуальної проблематики, де події Другої світової війни слугують призмою для осмислення сучасних етичних дилем. Через витончену

систему лінгвостилістичних засобів автор конструює багатовимірний художній простір, у якому розгортаються фундаментальні концептуальні дихотомії: «війна / мир», «особиста лояльність / державні інтереси» тощо. Така нарративна архітектоніка не лише забезпечує глибоке занурення в історичний контекст, але й стимулює критичну рефлексію щодо сучасних соціополітичних процесів та їхніх потенційних наслідків, закодованих у концептуальній структурі тексту.

Мета роботи полягає у дослідженні лексико-стилістичної репрезентації концептуальної дихотомії «життя та смерть» у романі Ентоні Дорра «Все те незриме світло» як засобу впливу на динаміку психологічних трансформацій персонажів, їхні психоемоційні та соматичні стани, сюжетну траєкторію та атмосферність художнього простору роману.

Актуальність дослідження. У контексті сучасного літературознавчого дискурсу спостерігається зростаюча епістемологічна потреба в комплексному дослідженні концептуальних дихотомій, особливо в царині сучасної американської прози, яка, попри свою значущість, досі залишається недостатньо вивченою. Фундаментальний теоретико-методологічний базис для осмислення дихотомічних структур було закладено в працях Габріеля Ентіна [6], який, спираючись на концептуальну парадигму Райнгарта Коселлека, розробив інноваційний підхід до аналізу історико-соціальних інтеракцій крізь призму бінарних опозицій та їх лінгвістичних репрезентацій.

У вітчизняному науковому дискурсі простежується тенденція до поглибленого аналізу семантичних конструктів і культурних кодів у літературних текстах. Зокрема, у дослідженні Л. Петренка [8] доводиться ефективність концептуального аналізу для декодування імпліцитних смислів художнього тексту. Науковець демонструє, що концепти функціонують як репозиторії культурних кодів та опозицій, створюючи герменевтичний інструментарій для інтерпретації літературних творів.

Водночас, попри наявність ґрунтовних теоретичних розвідок, системне дослідження концептуальних дихотомій у площині історичної прози залишається лакунарним. Особливо актуальним видається вивчення опозиційних структур у сучасній американській літературі, що зумовлює актуальність і теоретико-практичну значущість запропонованого дослідження.

Методи дослідження. У нашій роботі ми послуговуємося такими методами дослідження: герменевтичний і концептуальний аналіз – для опису й аналізу концептуальних дихотомій роману; лінгвостилістичний аналіз – для вивчення лексичних та стилістичних засобів, що втілюють концептуальний зміст; контекстуально-інтерпретативний метод – для потрактування смислотвірних доміант ідейно-тематичного рівня досліджуваного твору.

Результати. Історична проза як специфічний літературний жанр являє собою складний синтез документальної достовірності та художньої умовності, де фактографічна основа органічно поєднується з авторським вимислом, створюючи потужний інструмент впливу на читацьку рецепцію та трансформацію світоглядних парадигм [8]. Сучасна популярність цього жанру зумовлена його унікальною здатністю слугувати медіумом для глибокого осягнення культурних кодів, соціально-політичних трансформацій і циклічності історичних процесів, що дає змогу екстраполювати історичний досвід на прогностичні моделі майбутнього.

Письменники, які працюють у жанрі історичної прози, свідомо апелюють до історичних нарративів та персоналій як до своєрідних семіотичних маркерів, що актуалізують паралелі між минулим і сучасністю, загострюючи увагу читачів на перманентних соціокультурних проблемах. Показовим прикладом такої нарративної стратегії є роман Ентоні Дорра «Все те

незрине світло», який, здобувши широке визнання, артикулює комплекс фундаментальних проблем: від впливу воєнних конфліктів на цивільне населення до питань екологічної свідомості та інформаційного протистояння. Твір репрезентує багаторівневу систему етичних дилем, що охоплює проблематику морального вибору в екстремальних умовах, збереження культурної спадщини, технологічного прогресу та резистентності людського духу в умовах граничних випробувань [4].

У контексті герменевтичного аналізу художнього тексту видається методологічно виправданим звернення до концептуальних дихотомій як структуротвірних елементів нарративу, що експлікують контрастні аспекти екзистенційного й соціального буття. Концептуальні дихотомії репрезентують бінарну класифікацію ідей і концептів, формуючи епістемологічний базис для розуміння та дискурсивних практик у різних галузях знань. Вони виражають діалектичну напруженість між різними перспективами, зокрема між реальністю та її лінгвістичною репрезентацією в історичному контексті [2] або між теоретичним знанням та його праксеологічним втіленням [5].

Методологічна цінність концептуальних дихотомій полягає в їхній здатності структурувати складні концептуальні феномени через бінарну опозицію, що уможливорює більш глибоке осмислення досліджуваних явищ. Парадигматичним прикладом слугує дихотомія «реальність – мова», що досліджує лінгвістичні механізми конструювання соціальної реальності. Як доводить Ентін, ця дихотомія набуває особливої релевантності в контексті історичних досліджень та історичної прози, де мова функціонує як інструмент інтерпретації минулого [6].

У соціокультурному вимірі дихотомії постають як аналітичний інструментарій для дослідження ідеологічних впливів та філософських концептів на соціальні структури та інтерсуб'єктивні взаємодії [7]. Вони експлікують латентні суспільні конфлікти та напруження, демонструючи плюралізм підходів до розв'язання проблем.

У літературознавчому дискурсі дихотомії виконують функцію маркерів опозиційності, що проявляється на рівні персонажів, об'єктів чи зовнішніх сил. Вони акцентують контрастність явищ, відображаючи людський досвід і генеруючи нарративну напругу. Дихотомії також слугують компаративним інструментом для семантичної інтерпретації нарративних елементів [9]. Водночас варто зазначити, що редукція аналітичного фокусу суто до дихотомічної інтерпретації може призвести до спрощеного розуміння комплексних явищ, нівелюючи їхні нюанси та багатомірність [1].

Під час дослідження ми виявили, що реалізація концептуальних дихотомій можлива на різних рівнях художнього тексту: 1) тематичному; 2) сюжетно-композиційному, 3) емоційно-образному [3].

Розглянемо мовні засоби втілення однієї з найголовніших онтологічних концептуальних дихотомій досліджуваного роману – «життя та смерть», художнє потрактування якої значною мірою зумовлює характеристизацію персонажів, розвиток сюжету та створення емоційної атмосфери твору.

Одним із головних персонажів роману «Все те незрине світло» є німецький офіцер Райнгольд фон Румпель, який усе своє життя цікавився коштовними каменями і під час окупації Франції, а в особливості Парижу, вирішив відвідати Національний науково-природничий музей, у якому зберігався коштовний камінь, оспіваний у легендах, – «Море вогню». Як пророчать оповіді, ця коштовність оберігає хранителя та дарує йому безсмертя, але приносить невдачі й лихо оточенню та рідним. До того моменту, як військовий дізнався про свою смертельну недугу, його можна було описати такою цитатою з роману: ***Von Rumpel keeps his voice polite. Civilized. Paris is not Poland, after all. Waves must be made***

carefully. Things cannot simply be seized. What did his father used to say? See obstacles as opportunities, Reinhold. See obstacles as inspirations [10, с. 174].

У наведеному фрагменті такі стилістичні засоби, як іронія, антитеза, метафора, підкреслюють той факт, що фон Румпель – обачливий та розумний чоловік, який намагається наперед продумати всі свої дії. Він – рішучий і цілеспрямований, використовує кожну ліпшу можливість задля того, аби діяти й отримати бажане. Іронічний вираз на початку фрагмента **Von Rumpel keeps his voice polite. Civilized** ми інтерпретуємо як указівку на зовнішню маску ввічливості персонажа та його вдавану цивілізованість, за якою прихована його справжня сутність – жорстокість, рішучість та самовпевненість. Метафори у реченні **See obstacles as opportunities, Reinhold. See obstacles as inspirations** характеризують життєві пріоритети головного персонажа й містять у собі певний символізм, спонукаючи до того, аби читачі більш по-філософськи ставилися до своїх невдач, розглядаючи їхнє подолання як рух сходами вгору до свого успішного майбутнього.

Дізнавшись про своє тяжке захворювання, головний персонаж перетворюється з урівноваженої та поміркованої особистості в монстра, чиїм розумом керує суто жага до життя. Усі властиві йому конструктивні риси характеру нівелюються набутими холоднокровністю та байдужістю стосовно інших. Бажання перемогти смерть змусить фон Румпеля послуговуватися всіма доступними йому способами та засобами для того, аби отримати хоч трохи більше часу, щоб провести його разом зі своїми доньками, почути їхній спів, побачити їхнє дорослішання. Із цієї причини він знаходить будинок Марі-Лор і починає його обшукувати: *That the house stands while so many others have been destroyed is evidence enough. The stone must be inside. He simply needs to find it while there is time. Clamp it to his heart and wait for the goddess to thrust her fiery hand through its planes and burn away his afflictions. Burn his way out of this citadel, out of this siege, out of his disease. He will be saved. He simply has to drag himself up from this bed and keep looking. Do it more methodically. As many hours as it takes. Tear the place apart. Begin in the kitchen. One more time* [10, с. 382–383].

У наведеному фрагменті метафора **Clamp it to his heart** містить глибокий емоційний підтекст і вказує на те, що персонаж щосили прагне досягти своєї цілі, яка гарантує йому порятунок і надію на позбавлення від невиліковної хвороби. Метафоричний образ божества **the goddess to thrust her fiery hand through its planes and burn away his afflictions** у цьому фрагменті вказує, що уявні надприродні сили здатні звільнити героя від страждань. Власне наявність цього інтертекстуального символу невідомої «богині» в наведеному контексті є підтвердженням того, що фон Румпель утратив надію на традиційні способи лікування, а вірить у міфічне та трансцендентне як єдине, що взмозі його врятувати. На нашу думку, автор у такий спосіб досягає максимального драматизму ситуації, оскільки безсилля вельми прагматичної особистості перед реальністю, яке змушує його звертатися до міфічних і надприродніх «божеств», здійснює по-справжньому трансформаційний емоційний вплив на читачів.

Гіпербола у виразі **As many hours as it takes. Tear the place apart** свідчить про рішучість головного персонажа, що дещо суперечить образу «беззахисного перед реальністю буття», відтвореного вище: Рейнгольд ладен пожертвувати часом, готовий діяти без вагань, навіть якщо зруйнує все довкола вщент.

Повторення **He simply needs to... He simply has to...** вказують на одержимість персонажа та його відчайдушні спроби знайти коштовний камінь і є складовою його внутрішнього монологу, що безперервно звучить у його свідомості, не дозволяючи зупинитися. Це створює відчуття монотонності й автоматизму його пошуків, схожому на нав'язливе

мислення. Таким чином, Ентоні Дорр ефективно описує психологічний стан персонажа та його внутрішню боротьбу.

Ця боротьба стає ще більш очевидною у такій фразі: **He will be saved. He simply has to drag himself up from this bed and keep looking**. Словосполучення **keep looking** позначає відчуття нескінченних спроб, що тривають без чіткої перспективи успіху, але з безмежною впертістю їх виконавця. Персонаж продовжує пошуки, тому що це єдине, що дає йому відчуття контролю над поточною ситуацією і власним життям взагалі.

На жаль, спроба віднайти спасіння завершилася провалом: **Five days in this house and no diamond, the last German-controlled port in Brittany nearly lost, the Atlantic Wall with it. Already he has lived beyond the deadline the doctor predicted. And now the tolling of two tiny bells? This is how death comes? The candle rolls gently. Toward the window. Toward the curtains. Downstairs the door of the house creaks open. Someone steps inside** [10, с. 462].

Проаналізувавши цей фрагмент роману, слід зазначити, що саме в цей період фон Румпель відчуває свою безпорадність перед долею та смертю. Усе вказує на те, що він дійшов критичної ситуації – час іде, а обставини не змінюються, будь-які його спроби стають безперспективними. Антитези **Five days in this house and no diamond...** та **The candle rolls gently. Toward the window. Toward the curtains** відтворюють відчуття незавершеності, а еліпсис – очікування критичного моменту, що вже є невідворотнім, постійне повторення **toward** вказує на те, що час не зупинився і скоро настане та невідворотна мить, яку Рейнгольд намагався відтермінувати. Риторичне питання **This is how death comes?** у цьому контексті набуває фаталізму і глибоко занурює читачів у емоції фон Румпеля: страх, здивування та безнадію перед обличчям смерті.

Дзвін двох дзвіночків (...**now the tolling of two tiny bells...**) створює неабияке напруження та вселяє тривогу в душу персонажа, оскільки асоціюється із чимось фатальним і таємничим. Це певного роду символ наближення смерті та початку кінця. У цьому контексті ми потрактуємо цей символ **tinny bells** (пер. «маленькі дзвіночки») як символ-оксюморон, утворений на протиставленні «малого за розміром», проте «вагомого за значенням»: здавалося б, що можуть зробити незначні речі, хоча в той же час вони несуть страшні вісті про смерть. На доданок символ свічки ілюструє згасання життя та надії на порятунок.

Тож, у досліджуваному романі концептуальна дихотомія «життя та смерть» реалізується на кількох рівнях: тематичному, сюжетно-композиційному й емоційно-образному. Життя та смерть переплітаються з історією життя персонажа, його екзистенційними виборами і протистоянням неминучому. На емоційно-образному рівні ця боротьба представлена символами й метафорами. Сюжетна лінія роману розгортається навколо вирішення одного з головних конфліктів твору – прагнення Райнгольда фон Румпеля здолати невиліковну хворобу, що перетворює його на одержимого пошуками символу безсмертя – міфічного каменя «Море вогню» і приводить, як не парадоксально, до смерті.

Висновки. За результатами проведеного дослідження встановлено, що текстова актуалізація концептуальної дихотомії «життя – смерть» постає як визначальний нарративний механізм, що експлікує динаміку психологічних трансформацій персонажів, їхні психоемоційні й соматичні стани, детермінує сюжетну траєкторію та формує атмосферний континуум художнього простору роману. Через систему контрастних образів автор репрезентує не лише семіосферу Другої світової війни, а й екзистенційний вимір повсякденності персонажів у контексті глобальної катастрофи. Попри традиційну для історичного воєнного роману фокалізацію на кульмінації конфліктних подій, Ентоні Дорр трансцендує конвенційні жанрові межі, демонструючи універсальність і всеохопність танатологічного досвіду,

що виходить за рамки воєнного контексту. Смерть постає як демократичний феномен, що нівелює соціальні, вікові та статусні відмінності, що яскраво ілюструється через образ офіцера фон Румпеля, чия владна позиція і безкомпромісність виявляються безсилями перед обличчям смерті. Концептуально значущим є те, що ні владні повноваження, ні екзистенційна безпорадність не надають переваги у танатологічній перспективі. Ця філософема корелює з універсальним людським досвідом усвідомлення екзистенційної крихкості, що особливо загострюється в умовах воєнного часу. Війна постає як тотальний деструктивний феномен, що спричиняє не лише фізичну смерть, але й психологічний і моральний занепад, руйнуючи перспективні життєві сценарії та генеруючи екзистенційну тривогу. Імплементовані автором концептуальні дихотомії, що пронизують різні текстові рівні твору, конструюють комплексну художню модель людського буття, де індивідуальні наративи інтегруються в загальний метанаратив боротьби за життя, любов і надію в умовах невідворотності смерті на тлі масштабної історичної трагедії.

Література:

1. Дихотомія – що це таке, в науці, філософії, політиці та житті. Termin.in.ua. URL: https://termin.in.ua/dykhotomiia/#Tipi_dihotomii.
2. Петренко Л. О. Поняття концепт та концептуальний аналіз художнього тексту. *Science and education a new dimension. Philology*. 2020. Т. 8, № 216. С. 49–52. URL: <https://doi.org/10.31174/SEND-Ph2020-216VIII64-12>.
3. Сидоренко І. А. Методика опису художнього концепту в сучасних антропологічних дослідженнях. *Закарпатські філологічні студії*. 2018. № 6. С. 117–123.
4. About all the light we cannot see. cliffsnotes.com. URL: <https://www.cliffsnotes.com/literature/a/all-the-light-we-cannot-see/about-all-the-light-we-cannot-see>.
5. Collins K.E. The knowledge/embodiment dichotomy | UC davis law review. Home | UC Davis Law Review. URL: <https://lawreview.law.ucdavis.edu/archives/47/4/knowledgeembodiment-dichotomy>.
6. Entin G. Koselleck's dichotomies revisited. *Contributions to the history of concepts*. 2023. Vol. 18, no. 2. P. 1–17. <https://doi.org/10.3167/choc.2023.180201>.
7. Freibach-Heifetz D., Stopler G. On conceptual dichotomies and social oppression. *Philosophy and social criticism*. 2008. Vol. 34, no. 5. P. 515–535. <https://doi.org/10.1177/0191453708089197>.
8. Historical novel. Oxford Reference. URL: <https://www.oxfordreference.com/display/10.1093/oi/authority.20111104173823536>.
9. What is dichotomy? Definition, examples of literary dichotomy – woodhead publishing. Woodhead Publishing. URL: <http://www.woodheadpublishing.com/literary-devices/dichotomy>.
10. Doerr A. All the light we cannot see. 4th Estate, 2015. 544 p.

References:

1. Termin.in.ua (2024, October 11). Dykhotomiia – tse shcho take, vyznachennia prostymy slovamy, pryklady [Dichotomy – what is it, in science, philosophy, politics and life]. Termin.in.ua. Retrieved from: https://termin.in.ua/dykhotomiia/#Tipi_dihotomii.
2. Petrenko, L.O. (2020). Poniattia kontsept ta kontseptualnyi analiz khudozhnoho tekstu. [The notion of concept and conceptual analysis of a literary text]. *Science and Education: a New Dimension*, VIII (216) (64), 49–52. <https://doi.org/10.31174/send-ph2020-216viii64-12> [in Ukrainian].
3. Sydorenko, I.A. (2018). Metodyka opysu khudozhnoho kontseptu v suchasnykh antropolohichnykh doslidzhenniakh [Methodology of literary concepts description in modern anthropological researches]. *Zakarpatski filolohichni studii*. № 6, 117–123 [in Ukrainian].
4. About all the light we cannot see. cliffsnotes.com. Retrieved from: <https://www.cliffsnotes.com/literature/a/all-the-light-we-cannot-see/about-all-the-light-we-cannot-see>.
5. The Knowledge/Embodiment Dichotomy | UC Davis Law Review. (n.d.). Retrieved from: <https://lawreview.law.ucdavis.edu/archives/47/4/knowledgeembodiment-dichotomy>.

6. Entin, G. (2023). Koselleck's dichotomies revisited. *Contributions to the History of Concepts*, 18 (2), 1–17. <https://doi.org/10.3167/choc.2023.180201>.
7. Freibach-Heifetz, D., & Stopler, G. (2008). On conceptual dichotomies and social oppression. *Philosophy & Social Criticism*, 34 (5), 515–535. <https://doi.org/10.1177/0191453708089197>.
8. Historical novel. (2008). Oxford Reference. Retrieved from: <https://www.oxfordreference.com/display/10.1093/oi/authority.20111104173823536>.
9. What is Dichotomy? Definition, Examples of Literary Dichotomy – Woodhead Publishing. (n.d.). Woodhead Publishing. Retrieved from: <http://www.woodheadpublishing.com/literary-devices/dichotomy>.
10. Doerr A. *All the light we cannot see*. 4th Estate, 2015. 544 p.